

Z WARSZAWY DNIA 26 MAIA 1812 R. WE WTÓREK.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Z Paryża 10 Maia.

Monitor dzieiwszy ogłosił co następuje:

„Dnia 9 b. m. wylechał ztąd N. Cesarz dla obeyrzenia Wielkiego woyska nad brzegami *Wisty* zebranego. N Cesarzowa iedzie z nim do *Drezna*, gdzie spodziewa się widzieć z Najiasnieyszemi Rodzicami swoimi Cesarstwem Ichność Austriackimi. Najpóźniey zaś w *Lipcu* do *Paryża* powróci. — Król Rzymski przepędzi lato w *Meudon*, gdzie już od miesiąca mieszka, i jest zdrów. Już mu się przednie zęby wyrznięty. „

Tenże Monitor ogłosił ieszcze:

„Listy z *Peterburga* w ostatnich dniach Kwietnia pisane doniosły, że Cesarz Rosyjski wylechał d. 21 Kwietnia na obeyrzenie zachodnich granic Państwa swojego, i że nieprzytemność jego w stolicy miesiąc potrwia. „

Z Frankfortu 14 Maia.

Wczoray o wpół do 6tej zrana ziechali tu Cesarstwo Francuzów przy odgłosie dzwonów i wystrzałach z dział, a między szeregami gwardyi mieyskiej. Zatrzymali się tylko przez czas przepięgu koni. Przed nią przybyli do *Aszafenburga*, ztąd po śniadaniu poiecheli do *Wirzburga*. Jadą przy Cesarstwie Ichność Xiążęta *Neufchatelski*, *Fryulu*, *Istryi*, *Vicence*; Xiężne *Montebello*. i *Bassano*. — Dziś po porudniu przeiechali tędy Xiążę *Bassano*, Hr. *Montesquieu* W. Podkomorzy, Arcybiskup *Mechlinski*, Xiążę *Aldobrandini*, Hr. *Turene*, Hr. *Praslin*, Hrabine *Brignolle* i *Beauveau*.

Z Saxonii 19 Maia. (z Gaz. Berl.)

Dnia 16 wieczorem ziechali Najiasnieysci Cesarstwo Francuzów do *Drezna*, a Najiasnieysci Cesarstwo Austriaccy d. 18. Ziechał tamie i W. Xiążę *Wirzburgski*.

Z Londynu 28 Kwietnia.

Listy, któreśmy wczoray z morza śródziemnego odebrali, wystawiają patriotów (rokozanów) Katalońskich za będących w bledzie, w iakiey nigdy podczas wojny na tym półwyspie nie byli. Oprócz dwóch portów, są Francuzi panami całego nadbrzeża tej prowincyi. — Też listy zawierają ieszcze ważnieysze zdarzenie, które radziłyśmy mieć odwołane, to jest, że gwardya *Wallońska* stojąca na wyspie *Minorca* odebrawszy rozkaz wsiadania na okręty Angielskie i popłynienia na obronę *Alikantu*, nieusłuchała tego rozkazu, i że Gubernator Hiszpański wpadł w podceyzenie, iakoby ją do tego nieposłuszeństwa zachęcił.

Oświadczenie Rządu Angielskiego.

„Gdy rząd Francuzki usunął w zdaney sprawie Senatowi d. 10 Marca przez Ministra jego spraw zagranicznych wszelką wątpliwość, iakoby ieszcze mogła zachodzić co do wyraźnego postanowienia tegoż rządu trwania w utrzymywaniu zasad systematu równie przeciwnego morskim prawom i handlowym interesom Anglii, iak niezgodnego z prawami i niepodległością neutralnych narodów; przez to zaś wynurzył iasno nieumiarowane żądania, które ten systemat, iaki był ogłoszony

w ustawach Berlińskiej i Medyolańskiej, początkowo zaraz wystawił: po takim więc wyrażeniu i urzędowem na nowo ogłoszeniu zasad tych ustaw, za rzecz słuszną uznał Xiążę Rejent oświadczyć tu imieniem i pod powagą Króla ojca swojego publicznie, że postanowił stale opierać się i nadal zaprowadzeniu i ustaleniu tego samowolnego Kodexu, który rząd Francuzki, iż chce gwałtem całemu światu narzucić, i do uznania go za prawo narodów zagnieć, otwarcie wyznać.

„Od czasu, jak niesprawiedliwość i coraz wzrastająca gwałtowność rządu Francuzkiego nie dozwoliły już Królowi zamknąć użycia praw wojny w zwyczajnych granicach,

nie ulegając skutkom równie szkodliwym handlowi krajów tego, jak uwłaczającym prawom tego Korony (1), usiłował Król przez ograniczone i umiarkowane użycie praw odwetu, do których udać się zagnęły go ustawy Berlińska i Medyolańska, poiednać neutralne kraje ze środkami, jakie postępowanie nieprzyjaciela uczyniło nieuchronnemi, a do których cofnięcia oświadczył się Król każdego czasu gotowym, skoroby ustawy nieprzyjacielskie, będące tychże środków przyczyną, wyraźnie i bezwarunkowo odwołano, i handel neutralnych narodów do zwyczajnego biegu przywrócono. (2)

„Później w czasie wojny, mając Król

(1) *Ziakięgo powodu jest tu mowa o użyciu praw wojny zamkniętym w zwyczajnych granicach? Alboż wojna nadaje prawo jakie nad neutralnemi? Alboż morska wojna ma odmienne prawa od praw wojny lądowej? — Użycie tych praw nie mogło być ograniczone bez poiągnięcia za sobą skutków uwłaczających prawom Korony Króla Angielskiego. Jakież to prawo Korona Króla Angielskiego nadaje mu nad neutralnemi? Gdy Skaldia, Hollandyia, miasta Anzatyckie, i większa część nadbrzeżów stałego lądu Europejskiego wieloną została do Francyi, wynika ztąd zaiste prawo dla korony Angielskiej uważania tych krajów i ich nadbrzeżów za nieprzyjacielskie, bo się stały nieprzyjacielskimi; ale iakiż ztąd prawo może wyciągnąć dla siebie Korona Angielska przeciw handlowi, okrętom, własnościom i samowładności Zjednoczonych Stanów? Ze Francyia podbiła Niderland, dla tego wykonywanie prawa wojny nie może być zamknięte w zwyczajnych granicach względem Ziedn. Stanów. Co za osobliwsza loika! (Przypisek Monitora Paryżkiego.)*

(2) *Rozkazy gabinetu Angielskiego będą cofnione, skoro Francyia swoje ustawy cofnie, i handel neutralnych narodów do zwyczajnego biegu będzie przywrócony. Noty Pana Forstera podane rządowi Ziedn. Stanów wyjaśnią dostatecznie, co Angliia rozumie przez przywrócenie handlu neutralnych do zwyczajnego biegu. Aby go przywrócić do zwyczajnego biegu, potrzeba zniszczyć fabryki cukru burakowego, powyrwać urzet, dostarczającej stałemu lądowi indigo, zabronić uprawy bawełny, i owych rozlicznych fabryk, które zastępują płody przemysłu Angielskiego, a które tak szybko wzrosły we Francyi, Saxonii, w W. Xięstwie Bergskiem etc. Potrzeba, żeby sama tylko Angliia miała prawo dawania opieki swoimi taryffami wzrostowi przemysłu swojego; a żeby, gdy kładzie 200 od 100 na wina Francuzkie, 50 od 100 na lino, zakazuje rzeczy iedwabnych, i koronek, przyjmowano we Francyi przędzę bawełnianą, żelastwo, roboty bawełniane, bagazyją, sukna i kazymiry Angielskie, tudzież, żeby nie nakładać na te płody więcej cła nad 5 lub 10 od 100; i wtedy to handel do zwyczajnego biegu będzie przywróconym. Otoż, tak to rząd Angielski rozumie, tak noty Pana Forstera wytkłamały dokładnie powrót handlu do zwyczajnego biegu, na które ministeryum Amerykańskie należycie i zrzecnie odpowiedziało. — Jeżeli niezbite dotąd rozumowanie Pana Montoe będzie obalone, zobaczymy, czyli można jeszcze coś przydać dla nadania przewagi zdrowey nauce Ministeryum Amerykańskiego*

względ naówczasowy stan Europy, ale nie odstępując zupełnie zasady i celu rozkazów gabinetu swojego w Listopadzie r. 1807 wydanych, raczył ograniczyć ich skutek, łagodząc znacznie obostrzenia swoje uchwalone względem neutralnego handlu. Rozkaz gabinetowy w Kwietniu r. 1809 zastąpił miejsce (3) rozkazów r. 1807; systemat odwetu Angielskiego nie dotknął wszystkich krajów bez różnicy, gdzie tylko napastnicze środki nieprzy-

iacielskie moc swoją miały; lecz skutek tego rozciągnięto tylko do Francyi i krajów najbardziej iarzmem Francuzkiem obarczonych, a tém samym będących naturalnie częścią posiadłości Francyi (4).

„Z tém wszystkiem Ziednoczone Stany Ameryki nie przestały być nieukontentowanemi, a to ich nieukontentowanie wzrosło potem znacznie przez podstęp nieprzyjaciela, który ma się nieszcześnie bardzo pomyślnie

Żądając Anglii przywrócenia handlowi zwyczajnego biegu rozumie, iż neutralni postępują iey za wpływ na munitypalne taryffy iey nieprzyjaciół, że neutralni skłonią Francyi do przyjmowania towarów Angielskich, i pomagać będą Anglii, aby powszechną samowładność lądową połączyła z morską. Odpowiedzi Pana Monroe na to osobliwsze żądanie tak są mocne i gruntowne, że nie mamy do nich co przydać.— Główną zasadą praw neutralności jest to, że towar Angielski pod flagą Amerykańską jest towarem Amerykańskim; ale bynajmniej ztąd nie wypływa, aby towar Angielski, stawszy się Amerykańskim pod flagą Amerykańską, miał inne prawa, aniżeli właściwie Amerykański. Handel zaś Amerykański podlega prawom celnym we Francyi, iak towar Francuzki podlega prawom celnym w Ameryce. Wymagać, aby towar Angielski dla tego, że jest pod flagą Amerykańską, przestał podlegać prawom celnym Francuzkim, jest to wymagać rzeczy niepodobney. Jesteśmy panami obyciecia się z towarem Angielskim, który się stał Amerykańskim, iak się obchodzą w Londynie z towarem Francuzkim. Towary te podlegają prawom obu krajów; ale dopóki są na morzu, są uczestnikami niepodległości flagi, która je pokrywa, i nie mogą podlegać prawom iakiegokolwiek mocarstwa. Anglii ma prawo nie przyjmowania u siebie towaru Francuzkiego, który flaga Amerykańska zamienia w Amerykański; lecz nie ma prawa przeszkadzania okrętowi Ziedn. Stanów płynienia po morzach z takim lub owym towarem, bo neutralna flaga pokrywa towar, i że wojna nie może nadąć żadnego prawa iakiemużkolwiek mocarstwu nad neutralnemi. (Przypisek tegoż.)

(3) Król Angielski przez politowanie nad Europą raczył zmniejszyć ograniczenia założone w rozkazach gabinetowych handlowi neutralnych. Każdy wyraz tego paragrafu oburza. Czyliż w Anglii, w iey posiadłościach, i na iey rzekach mają się neutralni poddawać rozkazom gabinetu St James? Nie; lecz na Oceanie. Więc Ocean należy do Korony Angielskiej, gdyż go pod prawa swoje bierze, gdyż płynące po nim okręty mają być postuszne wyrokowi iey gabinetu. Jakiż akt, iaka władza odstąpiła dla Anglii Oceanu? Roszono sobie prawo do mórz zamkniętych, iako to: Czarnego i Baltyckiego; ale nie słychać było dotąd, aby Ocean należał iak Tamiza, do Anglii, i ażeby wszelkie okręty podlegały iey urządzeniu i ograniczeniu, iak gdyby były pod flagą Angielską. Żadne Mocarstwo, chyba by się wyrzekło wszelkiego uzucia godności swojej, nie ulegnie temu przywłaszczeniu. Lepiejby zaiste było ogłosić Króla Angielskiego władcą powszechnym.

(Przypisek tegoż.)

(4) Bardzo słuszna, aby ze wszystkiemi krajami weiclonemi do Francyi, lub które przez obecność w nich woysk swoich posiada, obchodziła się Anglii po nieprzyjacielsku, bo te kraie nie mogą być dla iey neutralnemi. Ale coż to niezaprzeczone prawo ma

udał, wniósł w Zjednoczone Stany, iakoby ustawy Berlińską i Medyolańską cofnął (5), lubo nigdy nie ogłoszono ustawy zawierającej to cofnięcie, lubo uwiadomienie o tém uroloeném cofnięciu wyraźnie opiewało, iż zależy od warunków, na które że Angliia nigdy nie przystanie, dobrze nieprzyjaciel wiedział, i lubo mnogie przykłady dowiodły potem, iż te ustawy trwają w swojej mocy (6).

„Lecz nareście zaprzestał nieprzyjaciel tać się dłużej, i teraz publicznie a razem uroczyście oświadczył, że ustawy te nie tylko moc swoją małą, ale iż nawet ściśle będą wykonywane, aż póki Angliia nie przystanie na również dziwaczne warunki, i co więkcsza zapowiedział, że przepisane temi ustawami kary będą miały zupełny swój skutek przeciw wszystkim narodom, któreby ścierpiały, aby się (według brzmienia tego nowego Kodexu) flagi ich wyrzekano.

„Oprócz zaniechania trzymania w zam-

knęciu portów i brzegów nieprzyjacielskich uchwalonego w Maiu r. 1806, wyrzeczenia się zasad teyże uchwały, i cofnięcia rozkazów gabinetowych, żąda ieszcze nieprzyjaciel uznania za zasadę, aby nieprzyjacielskie towary wiezione pod flagą neutralną, za własność neutralną, a neutralną własność pod flagą nieprzyjacielską, za należącą do nieprzyjaciela uważać; żeby tylko bron i potrzeby wojenne (wyjąwszy atoli drzewo do budowy okrętów i inne okrętowe potrzeby) pocztać za kontrabandę wojenną; nareście, żeby tylko te porty mieć za prawnie trzymane w zamknięciu, któreby były ścisłnione oblężeniem, w niemaniu że mogą być więte, i do którychby okręt kupiecki nie mógł bez wystawienia się na niebezpieczeństwo zawnąć.

„Przez takowe i inne ieszcze żądania chce nieprzyjaciel rzeczywiscie, żeby Angliia i wszystkie ucywilizowane narody rzekły się, dogadzać woli tego, naturalnych i nie-

wspólnego z Turkami i Amerykanami? Alboż Turcyia lub Ameryka są wcielone do Francyi? Alboż są od woysk Francuzkich zajęte? Poiać nie można, co przywiodło rząd Angielski do wydania oświadczenia, wykazującego w każdym wierszu dziwaczną niedorzeczność iey wymagań, i niesłuszność iey sprawy. (Przypisek tegoż.)

(5) *Ustawy Berlińską i Medyolańską uroczyście odwołano względem Ameryki, a to bez warunku i ograniczenia, iak to się okazuje: 1) z listu W. Sędzięgo pod d. 2 Listopada r. 1810; 2) z listu Ministra Skarbu pod tymże dniem; 3) z ustawy pod d. 28 Kwietnia r. 1811. Odwołanie to wzięło swój skutek, i okręty zabrane na mocy ustaw Berlińskiej i Medyolańskiej wypuszczono. Wiadome są Europie pobudki tego odwołania i skutocznienia onegoż. Wydrukowane noty P.P. Pinkney i Monroe zbiły dokładnie i loicznie niesprawiedliwy systemat Anglii. Władza prawodawcza Ziedn. Stanów zakazała handlu Angielskiego; uzbroiono nadbrzeża, i współrodacy Wasingtona ożywieni duchem iego oburzyli się na ołowiane iarzmo, w które ich Angliia wprzadz chciała, i okazali się gotowemi do popierania praw swoich orężem. Odtąd, nie można było zastosować do nich ustaw Berlińskiej i Medyolańskiej. (Przypisek tegoż.)*

(6) *To fałsz. Niemasz żadnego przykładu dowodzącego, żeby te ustawy moc swoją miały, chybaży uważano za okręty Amerykańskie owe mnastwo okrętów, które wyplłynąwszy z Londynu z ładunkiem na rzecz Anglików, i opatrzone fałszywemi zaświadczeniami, pokazały się na morzu Bałtyckim pod flagą Ziednocz. Stanów. Okręty te nie miały nic wspólnego z Ameryką, zapierając się każdego okrętu płynącego z oddziałem okrętów Angielskich, przyymując go rozkazy dowodcy Angielskiego, i mieszczącego się między okrętami eskadry iego. Flaga płynących okrętów jest flagą dowodcy, który ie prowadzi i zastania. (Przypisek tegoż.)*

zaprzeczonych praw, iakie woyna morska nadać, (7), a w szczególności, żeby Angliia rzeknęła się wszelkich korzyści, iakie iey nadać przewaga morska, dozwalała płynąć spokojnie po Oceanie płodami i towarom tak Francuzkim, iako też iey sprzymierzeńców, kiedy poddani Angielscy będą wyłączeni od wszelkich stosunków handlowych z innymi narodami, i kiedy wszystkie kraje świata, do których rozciąga się oręż lub wpływ Francyi, będą zamknięte dla płodów i rękodziół Angielskich (8).

„Takie to są warunki, do poddania się którym wezwano rząd Angielski, z wyrze-

zeniem się praw tego morskich, nysydawniejszych, nayważniejszych i niezaprzeczonych (9). Taki to jest Kodex, przez który spodziewa się Francyi pod zastoną flagi neutralnej zabezpieczyć swój handel na morzu, nie zaniedbując przytém niczego ku grabieniu i przyłączaniu do siebie krajów, wahających się poświęcić dobro narodowe iey rozkazom, i odstąpiwszy słusznych praw swoich, przyjąć Kodex, w skutku którego żąda po nich, aby przyjąwszy iey zasady, iakby municypalne urządzenia, nie wpuszczaly niczego na ziemię swoję, co tylko jest Angielskiem (10).

(7) *Jakież to są te naturalne i niezaprzeczone prawa, które woyna morska może nadać nad neutralnymi? Alboż więc neutralni nie są wyjęci z pod prawa wojny? Alboż Ocean nie jest wspólną ich własnością? Nie; Ocean należy do Anglii, i iak Tamiza jest Angielskim. Takie to prawa nazywa gabinet Angielski naturalnymi, niezaprzeczonemi. Na takie to zasadzie gruntuje się to oświadczenie rządu Angielskiego. (Przypisek tegoż.)*

(8) *To weale niedokładnie wystawiono. Według zasad traktatu Utrechtskiego, zbrojney neutralności, i wszelkich traktatów składających publiczne prawo Europy do roku 1806, okręty wszystkich neutralnych mocarstw powinny płynąć spokojnie po Oceanie z ich płodami i towarami, nie będącemi towarami kontrabandowemi. Ze płody i rękodziela Angielskie nie mają przystępu do krajów zajętych od Francuzów, to też płody i rękodziela Francuzkie nie mają przystępu do krajów, do których rozciąga się władza Angielska, lub są od iey woyska zajęte; towary Francuzkie są zakazane w osadach Angielskich, a towary Angielskie we Francyi, to zaś nie ma nie wspólnego z prawami morskimi. Prawo neutralności nie jest prawem uchylania się od praw celnych w narodach, z któremi neutralni handlują. Jeżeli oni zawiozą roboty iedwabne do Anglii, tedy ich tam nie wpuszczają; jeżeli przywiozą roboty bawełniane Angielskie do Francyi, także ich tam nie wpuszczają; gdy są na ziemi Francuzkiej lub Angielskiej, podlegają prawom celnym Francuzkim lub Angielskim; muszą się stosować do praw kraju, i praw samowładności; lecz gdy są na Oceanie, są na gruncie, iż tak powiem, należącym do wszystkich, i nad którym samowładność do nikogo nie należy. Ale Angliia przypisuje i każde wykonywać prawa swoje nad Oceanem; a więc oświadcza, że Ocean do niej należy. Czemuż więc występków popełnianych na Oceanie nie sądzą w trybunale Westminsterkim, iak gdyby popełniono je na przedmieściu Londyńskim? Nie rozprawiamy, abyśmy nie mieli uyrzec uzupełnienia systemu Angielskiego przez ogłoszenie tego nowego prawa, które nie lepiejby było ułożone, i równie niesprawiedliwe, iak rozkazy gabinetowe. (Przypisek tegoż.)*

(9) *Czytając takie rozumowanie zapyta się każdy, kogo Angliia chce przekonać? Czy gabinety? Ależ one znają wszystkie traktaty w tej mierze, sięgające się do samowładności i niepodległości narodów. Czy Amerykanów? Ależ nikt do przyjęcia tak fałszywych zasad nie potrafi skłonić ludzi światłych, którzy Ministrom Angielskim tak wybornie, i zgodnie z świętością swojej sprawy odpowiedzieli. (Przypisek tegoż.)*

(10) *Aż do sytości powtarzać przychodzi też same odpowiedzi, gdy i rząd Angielski iednakie rozumowania nieustannie powtarza. Francyi nie wpuszczają do kraju swojego co tyl-*

„Pozorem do tych nierozsądnych wymaganń jest to, że niektóre z tych zasad przyjęto za wspólną zgodą w traktacie Utrechtskim; iak gdyby traktat zawarty niegdyś między dwoma szczególnemi narodami z podobnych i właściwych i wzajemnych, wiążący jedynie umawiające się strony, a którego zasad nie ponowiono w ostatnim między temiż Mocarstwami traktacie, miał być uważanym za akt ogłoszenia prawa narodów (11).

„Na próżno usiłowałby Xiążę Rejent okazać niesłuszność takich żądań; dosyć

dla niego odwołać się w tej mierze do postępowania sameyże Francyi w tej wojnie i poprzednich, tudzież do Kodexu przez nią samą postanowionego; dosyć powiedzieć, iż te nowe żądania bardzo się oddalaia od warunków, pod któremi Ameryka urolona cofnięcie ustaw Francuzkich przyjęła, a na mocy których Ameryka poczyniła bez żadney zasady toż cofnięcie za zupełne, domagała się także odwołania rozkazów gabinetu naszego.

„Rozwazywszy Xiążę Rejent wszystkie te okoliczności, jest przedświadczoneym, że

ko jest Angielskiem dla tego, iż Angliia nie wpuszcza nic Francuzkiego. Ale Ocean nie jest gruntem Anglii. Ma Anglii niezaprzeczone prawo nieuważania krajów podległych potędze i prawom Francyi za neutralne, iak ma Francya prawo nieuważania za neutralne krajów podległych potędze i prawom Anglii. Lecz coż te dawne, naturalne i niezaprzeczone zasady mają wspólnego z prawami, służącemi flagom prawdziwie neutralnym, żeglującym po Oceanie? W czemże storuią się do Amerykanów i Turków, których krajów nie zajęła Francya, ani tey prawom podlegają? Angliia w umiarkowaniu swoim z jedną tylko przeciw tym zasadom odzywa się, a tą jest, że się ma za właścicielkę, panią i samowładczynę Oceanu. (Przypisek tegż.)

(11) Umowy pokoju Utrechtskiego, których wówczas wszystkie prawie nadmorskie mocarstwa, iako to: Francya, Angliia, Hiszpania, Portugalia, Prussy, Hollandya, *etc.*, były uczestnikami, miały być odtąd za zasadę prawa narodów Europejskich. Zawarte ie podług tychże samych zasad, według jakich i celniejsze traktaty poprzednie, a mianowicie traktat r. 1650 między Hiszpanią i Hollandyją, traktat r. 1654 między Anglią i Portugalią, traktat r. 1655 między Francyją i Anglią, traktat Pirenejski r. 1657 między Francyją i Hiszpanią; traktat r. 1667 między Hiszpanią i Anglią; traktat r. 1668 między Anglią i Hollandyją; traktat r. 1674 między Hiszpanią i Hollandyją, traktat r. 1677 między Anglią i Francyją. Traktat Utrechtski stał się rzeczywiście Kodexem, przez który prawa wszystkich nadmorskich narodów w Europie potwierdzone zostały. Służył on za zasadę wszystkim późniejszym traktatom, iako to: traktatom r. 1713 między Francyją i Danią; r. 1714 między Hiszpanią i Hollandyją; r. 1724 między Hiszpanią i Rzeszą Niemiecką; r. 1734 między Anglią i Rosyją; r. 1739 między Francyją i Danią; r. 1740 między Anglią i Szwecyją; r. 1742 między Danią i Szwecyją, tudzież między Danią i Hiszpanią; r. 1746 między Danią i Królestwem Neapolitańskim; r. 1752 między Król. Neapolitańskim i Hollandyją; r. 1756 między Król. Neapolitańskim a Rzplita Genueską; r. 1766 między Anglią i Szwecyją; r. 1773 między Francyją i Zjednoczonymi Stanami Ameryki; r. 1780 względem zbroyney neutralności między Rosyją, Szwecyją, Danią i Hollandyją; r. 1782 między Anglią i Hollandyją; r. 1783 między Anglią i Szwecyją; tegoż roku między Anglią i Francyją, między Rosyją i Turcyją, między Szwecyją i Zjednocz. Stanami; r. 1784 między Austryją i Rosyją; r. 1785 między Francyją i Hollandyją, między Anglią i Prussami; r. 1786 między Francyją i Anglią; r. 1800 między Francyją i Zjednocz. Stanami. Traktat Utrechtski, zasadzony na poprzednich traktatach, ugruntowany późniejszymi, wystawiający iak najuroczyściej zasady, których się stale wszystkie kraje Europejskie trzymały, słusznie jest uważanym za powszechne prawo narodów. (Przypisek tegoż.)

jak tylko wyraźne oświadczenie rządu Francuzkiego, w którym widocznie przy zasadach i przepisach ustaw Berlińskiej i Medyolańskiej obstaie, dojdzie do Ameryki, naówczas rząd Zjednocz. Stanów, ożywiony uczuciem sprawiedliwości względem Anglii, i własną godnością, okaże się skłonny do odrzucenia nieprzyjacielskich środków, jakie Ameryka, niedobrze uwiadomiona o rzeczywistych zamiarach i postępowaniu rządu Francuzkiego, zastosowała wyłącznie do handlu i wojennych okrętów Angielskich.

„Dla przyspieszenia tak pożytecznego rzetelnym interesem obu narodów wypadku, i tak zdolnego do ustalenia między zemi zupełnej przyjaźni, tudzież dla dania przekonującego dowodu o chęci Xięcia Rejenta

dopełnienia umów przez rząd Królewski, a to odwołując rozkazy gabinetowe, skoro rząd Francuzki odwała rzeczywiście i bezwarunkowo swoje ustawy (12), uznał dziś Xiężę Rejent za rzecz słuszną nakazać i oświadczyć imieniem i ze strony Króla, tudzież za zdaniem tajney Rady Królewskiej:

„Ze teżli kiedykolwiek ustawy Berlińska i Medyolańska wyrażaie i bezwarunkowo przez jakie pismo niewątpliwie Rządu Francuzkiego i publicznie ogłoszone, będą cofnione, naówczas, i od tegoż samego dnia rozkazy gabinetowe pod d. 7 Stycznia 1807, i 26 Kwietnia 1809 (13) będą całkowicie cofnione, tak dalece, iż obejdzie się bez wydania nowego w tej mierze rozkazu, ale ninieyszem oświadczeniem to się zaręcza i o-

(12) *Niechaj sami Amerykanie względem tego paragrafu wyrzekną. Cofniono co do nich ustawy Berlińską i Medyolańską rzeczywiście i nieograniczenie ustawą 28 Kwietnia r. 1811, bo Ziedn. Stany są otwartemi nieprzyjaciółmi rozkazów gabinetu Angielskiego, wydanych r. 1806, 1807 i 1809. — Rozkazy te, owoce szaloney ambioyi, muszą mieć za skutek ruinę Anglii; iey so szczególniey cofnienie rozkazów byłoby pożyteczne. Nie mamy więc przyczyny proszenia iey o to; ale i owszem mamy wiele pobudek do szczerego podziękowania tym, którzy też rozkazy wymyślili. Chcieli sobie przysporzyć jakie 500 lub 600 millionów, które spodziewali się pobierać corocznie z całej Europy za ich płody i towary, a oni utracili handel, i zniszczyli swój przemysł, gdy tymczasem wzrósł szybko przemysł stałego lądu. Skutkiem rozkazów gabinetu Angielskiego iest, że wzbudził ubieganie się w przemyśle nad spodziewanie i przewidzenie iego. Francya, W. Xięstwo Bergskie, Saxonia i Austria porobiły i robią w fabrykach swoich to wszystko, co Angliocy robią, i płody swoje do tsey doskonałości przyprowadziły, która wyrównywa, a niekiedy i przewyższa doskonałość płodów Angielskich. — Lecz nie samego iedynie przemysłowi stałego lądu rozkazy gabinetu Angielskiego stały się pożytecznemi. Któżby sądził, aby niektóre z tych płodów, nieznanne przed odkryciem Ameryki, a które weszły w poczet potrzeb Europy, i miane były za dziedzictwo drugiego półokregu ziemskiego, znalaziono w swoyskich roślinach? Indigo z urzetu zastępnie indigo Amerykańskie, i iest tańsze. Buraki będą dla Północy tēm, czēm trzcina cukrowa dla Południa. Nie pōydu już Europeycczykowie dyszeć pod goręcemi klimatami, lub tam na żółtą febrę wymierać. Zbogacony ląd stały nowemi dostatkami uwolnił się od płacenia haraczu handlowi Angielskiemu. Rozkazy gabinetu Angielskiego nadały popęd, i zachęciły; postęp iest wielki i szybki, który iezli się nie zwolni, lub nie zatrzyma, obejdzie się wkrōtce Europa bez handlu i przemysłu Angielskiego; a natenazas cōż się stanie z dochodami Anglii? Kto będzie sypał pieniądze na coroczne pożyczki 500millionowe, bez których publiczna służba odbywać się nie może? Co się stanie z systematem umarzania długów, nad którym wisi już dyskredyt, i ów ogromny dług publiczny, pochłaniający przeszło połowę dochodów Anglii w czasie pokoju i pomysłności? (Przypisek tegoż.)*

(13) *Autor oświadczenia Rządu Angielskiego naumyślnie przepomniał o ogłoszeniu trzymywania w zamknięciu na papierze portow i brzegow Francuzkiech pod d. 16 Maia r. 1806, o czēm P. Fox uwiadomił Pana Monroe, a które to ogłoszenie potēm co trzy*

głaska; nadto, że pożytki trwałych dotąd rozkazów rozciągną się zupełnie do każdego okrętu schwytanego po urzędownie odwołanych ustawach Francuzkich, chociażby ten okręt puścił się na morze przed tém odwołaniem, i odbywał drogę, w którejby wystawił się na niebezpieczeństwo schwywania i skonfiskowania podług przepisów rzeczonych rozkazów gabinetu Angielskiego; a osoba upominająca się o okręt lub ładunek tego, zabrany po urzędownie odwołanych ze strony rządu Francuzkiego ustawach, będzie mogła, niepotrzebując nowego rozkazu lub innego oświadczenia ze strony rządu Króla Angielskiego, złożyć na to dowód w sądzie admiralicyjnym lub innym, pod któregooby wyrok przypadł okręt lub ładunek zabrany, iż Rząd Francuzki cofnął swoje ustawy ustawą, urzędownie i publicznie przed zabraniem tego okrętu ogłoszoną. Po złożeniu dowodu w tej mierze, żegluga tegoż okrętu uznana będzie za równie godziwą, jak gdyby rozkazów gabinetowych

wych nigdy nie było, zastrzegając atoli kaprom opiekę lub wynagrodzenie, do których mogłyby mieć słuszenie prawo w sądzie w miarę niewiadomości lub niepewności względem odwołania ustaw Francuzkich, lub uznania tego odwołania przez rząd Angielski w czasie schwywania okrętu. Wszakże Xiążę Rejent za rzecz potrzebną uznał oświadczyć, że gdyby się potem okazało, że odwołanie ustaw Francuzkich, w nadzieję którego wydał się *anticipative* niniejsze oświadczenie, było zwodnicze ze strony nieprzyjaciela, i żeby obostrzenia uczynione rzeczonymi ustawami miały jeszcze moc swoją rzeczywiście, lub odnowił je nieprzyjaciel, wtedy Anglija będzie musiała, acz z żalem, chwycić się znowu takich środków odwetu, uwiadomiwszy wprzód o nich w sposób przyzwolony neutralne Mocarstwa, i takich użyć, doraźni iey naowczas słusność i potrzeba. Dan w *Westminster* d. 21 Kwietnia 1812.

miesiące ponawiano. Prawem odwetu zapadła d. 21 Listopada tegoż roku ustawa Berlińska, ogłaszająca wyspy Angielskie za będące w stanie zamknięcia. Jeżeli Anglija cofnie swoje oświadczenie pod d. 16 Maja 1806 r., ustawa też Berlińska będąca jedynie dziełem odwetu; tem samém będzie cofniona. Jeżeli rząd Angielski odwoła swoje rozkazy gabinetowe pod d. 11 Listopada r. 1807, ustawa też Medyolańska pod d. 17 Grudnia tegoż roku, będąca dziełem odwetu, odwołana zostanie. — Terazniejsze oświadczenie rządu Angielskiego polega na fałszywych twierdzeniach i rozumowaniach, przeciwi się zdrowemu rozsądkowi. Złą wiarą iest podawanie w wątpliwość odwołanie ustaw Berlińskiej i Medyolańskiej względem Ameryki, bo to uroczyście wyrzeczono. Nie wymagała Francya, aby dla odwołania iey ustaw odwoływała Anglija swoje rozkazy, bo Ameryka, zakazując u siebie handlu Angielskiego, stała poparła prawa swoje, tyle dla niy ważne, ile iey Konstytucya polityczna i niepodległość. Jakoż lepiejby było dla Ziedn: Stanów ogłosić się poddanemi Anglii, rzec się bytu narodowego, który ie tyle krwi i bohaterkich czynów kosztował, i podlega Anglii iak Jamaika, bo wtedy interesa ich mieszkańców byłyby pod opieką praw cywilnych, niż żeby miały uznać rozkazy gabinetowe, które są rzetelném przyłączeniem panowania nad Oceanem do Korony Angielskiej. Gdy ustawy Berlińską i Medyolańską odwołała Francya względem Ameryki, czyliż Anglija odwołała swoje rozkazy r. 1807 i 1809? Chociażby ie zaś odwołała, niczy ieszcze przez to nie uczyniła, chyba by zaraz cofnęła i oświadczenie zamknięcia na papierze portów i brzegów Francuzkich; boć gdy Anglija może ogłaszać cały brzeg iaki za zamknięty, może też ogłosić za zamkniętą i całą Europę. Bez cofnienia ogłoszenia tego w r. 1805 niczy nie znaczyło cofnienie rozkazów w latach 1807 i 1809. Dowiedziona iest ta prawda iak naywidoczniey w notach, w których Ministrowie Amerykańscy zrečni obrońcy praw neutralności wykazali tę moc rozumowania i tę wielkość umysłu, które dobrą sprawę oznaczają. — Co Francya uczyniła dla Amerykanów, lubo rozkazy gabinetu Angielskiego nie były cofnione, gotowa toż samo uczynić dla każdego neutralnego mocarstwa. Niechay tylko Anglija odwoła swoje uchwały i rozkazy, a ustawy Berlińska i Medyolańska zaraz będą zniesione, i wszyscy neutralni tak będą we Francyi widziani, iak przed terazniejszą wojną. (Przyp: tegoż).

DODATEK DO GAZETY WARSZAWSKIEJ

Z WARSZAWY DNIA 26 MAJA 1812 R. WE WTOREK.

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

Wypis z Protokołu Sekretaryjatu Stanu.

W Pałacu Naszym w Droznie d. 10 miesiąca Kwietnia 1812 R.

FREDERYK AUGUST

z BOŻEJ ŁASKI KRÓL SASKI, XIĄŻE WARSZAWSKI,
etc, etc.

W zamiarze skutecznienia Art. 79 Statutu Konstytucyjnego starowiącego Gwardyją Narodową, na wniesienie Naszych Ministrów Spraw Wewnętrznych i Woyny, i po wystuchaniu Naszej Rady Stanu, postanowiliśmy i stanowiliśmy co następuje:

TYTUŁ I.

Skład Gwardyi Narodowej.

Art. 1. Każdy mieszkaniec Xięstwa Warszawskiego, nie wleocy iak pięćdziesiąt, ani mniej iak dwadzieścia lat mający, członkiem jest Gwardyi Narodowej.

Art. 2. Uwolnieni iedyńie są od służby Gwardyi Narodowej:

a) Duchowni Katolscy świeccy i zakoni obrządków Łacińskiego i Greckiego, poświęcenie mający; Duchowni Grecy mienici, Pastorowie wyznań Ewangelickich, i Duchowni wszelkich Innich wyznań, nakoniec jeden Rabin i jeden Łant. r przy każdym kahal, obrządku starozakonnego.

b) Kalecy i chorzy, którzy kalectwo i chorobę w czasie powołania do służby przyzwolicie udowodnią.

TYTUŁ II.

Podział ogolny Gwardyi Narodowej.

Art. 3. Gwardyia Narodowa ogolnie dzieli się na Nieruchomą, Ruchomą i Płatną.

Art. 4. Do Gwardyi Narodowej nieruchomey należą:

1. Wszyscy Właściciele,
2. Urzędnicy i officialisci w służbie publiczney aktualnie będący,
3. Uczerni i Artysci, w liście obywatelów głoszących na zgromadzeniach politycznych zapisani,
4. Włościanie na pół włoce Chełmińskiej osadzeni,
5. Kupcy, fabrykanci i rzemieślnicy niewłaściciele, do opłaty patentu obowiązani.

Art. 5. Do Gwardyi ruchomey należą:

1. Wszelka czeladź, służący i wyrobnicy,
2. Włościanie mniej iak pół wioki Chełmińskiej posiadający,
3. Wszyscy nakoniec mieszkańcy do nieruchomości gwardyi nie należący.

TYTUŁ III.

O użyciu Gwardyi Narodowej.

Art. 6. Gwardyia Narodowa służy do zabezpieczenia spokojności wewnętrzney i do pomocy woysku w przypadku woyny.

Art. 7. Gwardyia Narodowa użytą być może: albo razem nieruchoma i ruchoma, albo sama nieruchoma, albo sama ruchoma.

Art. 8. W przypadku zaburzenia w gminie, Gwardyia nieruchoma sama do służby powołaną być może.

Art. 9. Gwardyia ruchoma sama, lub iey część, sposobem porządku opisanym, wezwana być może do służby czynney w dwóch przypadkach.

1. Koncem chwytania kupy kulantów w niedostatku woyska.

2. Za wyraźnym Naszym rozkazem ku pomocy wojsku w czasie wojny.

Art. 10. Obrona własnej gminy od nieprzyjaciela kraju jest jedynym przypadkiem, w którym obywateli Gwardyi użyte być mogą razem połączone w okręgu gminy, i nie przechodząc za tenże okręg.

TYTUŁ IV.

O Gwardyi Narodowej Nieruchomej.

Art. 11. Gwardya Narodowa nieruchoma oddzielnie spiswana nie będzie.

Art. 12. Zgromadzić się powinna ku obronie własnej gminy od nieprzyjaciela kraju, na wezwanie swej rady municypalnej lub miejskiej, za wywieszeniem chorągwi czerwonej, i za danym znakiem przez odgłos trąby.

Art. 13. Również powołanie Gwardyi nieruchomej, w przypadku zaburzenia w gminie, nie może nastąpić, tylko za uchwałą Rady municypalnej, lub miejskiej, przez Prezydenta lub Burmistrza tym końcem zwołanej.

Art. 14. W zdarzeniach wyżej wymienionych, każdy z członków Gwardyi w taką broń, jaką posiada, opatrzyć się powinien.

Art. 15. W miastach poniżej wymienionych, część Gwardyi nieruchomej umundurowaną i jednostajnie ile możności uzbrojoną być ma, iako to :

W Warszawie ludzi	—	600.
— Poznaniu	—	160.
— Krakowie	—	160.
— Bydgoszczy	—	100.
— Lublinie	—	100.
— Płocku	—	100.
— Kaliszu	—	100.
— Toruniu	—	100.
— Wschowie	—	80.
— Rawiczu	—	80.
— Lesznie	—	80.
— Łowiczu	—	60.
— Łomży	—	50.
— Radomiu	—	50.
— Siedlcach	—	50.

w Piotrkowie	—	—	50.
— Kielcach	—	—	50.
— Pułtsku	—	—	50.
— Praszyszu	—	—	50.
— Sandomierzu	—	—	50.
— Chełmnie	—	—	50.
— Białym	—	—	50.
— Chełmie	—	—	50.

Ogółem ludzi 2270.

Art. 16. Oprócz miast wyżej wymienionych, mogą i inne, gdyby Rady ich miejskie tego żądały, i prozbę o to do Naszego Ministra Spraw Wewnętrznych podały, za дозволенiem tego Ministra mieć oddział Gwardyi umundurowanej; również miasta w poprzedzającym Artykule wymienione, gdyby znalazły możność i potrzebę powiększenia liczby Gwardystów umundurowanych, mogą o to podać prozbę do Naszego Ministra Spraw Wewnętrznych.

Art. 17. Członki oddziału Gwardyi umundurowanej wybierane będą z liczby członków Gwardyi nieruchomej, a to następującym sposobem. Prezydent lub Burmistrz ułoży listę z obywateli najwięcej podatku opłacających, a do klasy Gwardyi Narodowej nieruchomej należących, jedną czwartą częścią liczniejszą, niżeli na miasto gwardyi wypadła, i tę listę Radzie Municypalnej lub miejskiej poda, Prefektowi zaś w kopii zaświadczonej odesła. Z tej listy, w przytomności Rady Municypalnej lub miejskiej, losem wyciągnięte będą osoby, które oddział Gwardyi umundurowanej składać mają.

Należący tym sposobem obywatele do oddziału umundurowanego Gwardyi nieruchomej, pozostają aż do lat 50 wieku swego skończonych. Na zastąpienie tych, którzy lat 50 skończyli, iako i w przypadku śmierci lub innej przyczyny, dla której członek oddziału z klasy Gwardyi Narodowej wychodzi, Prezydent lub Burmistrz podwojną liczbę kandydatów Radzie do losowania poda.

(Dalszy ciąg potem.)

Ministerium Sprawiedliwości

Podaje do publiczney wiadomości, iż N. Pan Dekretem swoim na dniu 11 Maja r. b. w *Pilnie* wydanym raczył łaskawie potwierdzić zapis testamentem zmarłego Rocha *Wolskiego*, byłego dzierżawcy wsi *Wdowina* w Powiecie Piotrkowskim, na dniu 17 Sierpnia r. 1810 sporządzonym, na rzecz Kościoła parafialnego we wsi *Krzyszczowicach*, w summie zł: Pol. 2000 uczyniony — W *Warszawie* d. 20 Maja 1812.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Z Wilna 13 Maja.

Nazalutrz po przyjeździe tu, to jest, 27 Kwietnia, i w dniach następnych przypuszczał Cesarz do siebie władze cywilno i wojskowe, szlachtę, duchowienstwo, uniwersytet, magistrat, stan kupiecki i kahał Izraelicki. Oprócz Jenerałów i urzędników wojskowych byli także zaproszonymi do stołu Cesarzkiego urzędnicy cywilni i niektórzy obywatele. Po obiedzie oglądał Cesarz lazarety i wojsko tu stojące.

W nocy z 2 na 3 b. m. był w kaplicy pałacowey, na obchodzie uroczystości *Zmartwychwstania Pańskiego*, po którym Cesarz odbierał powinszowania od władz, obywatelów i Dam.

D. 5 odbyła się na równinach *Pohulanki* wielka parada wojskowa, gdzie po obejrzeniu przez Cesarza pułków pieszych i konnych, tudzież artylleryi pieszej i konney, ciągnęły one przed nim w szyku.

D. 5 przybył do naszego miasta Wielki Xiążę *Konstanty Pawłowicz*, a dniem pierwey, Xiążęta *H. Iztyńsko-Oldenburscy*, *Jerzy Jenerał* Gubernator wojenny gubernii *Twerskiej*, *Jarostawskiej* i *Nowogrodzkiej*, główny Dyr-ktor dróg, komunikacyi, i Xiążę *August* Jenerał Leytnant, Gubernator wojenny *Rowski*.

D. 7 szlachta tej gubernii przygotowała bal, który N. Pan bytnością swoją, z Wiel-

kim Xięciem *Konstantym*, i Xiążętami *Holczetyjsko-Oldenburskimi*, *Jezym* i *Augustem*, zaszczyścić raczył. Doma, obrany na miysce balu, przyozdobiony był stosownie do uroczystości. Na facyciacie jaśniała cyfra Cesarza rzęślsto oświecona. Wschody, prowadzące do sali, wysłane były kobiercami i ozdobione wazonami kwiatów. W sali był oświecony transparent, wyobrażający Monarchę siedzącego na krześle, któremu jentiusz oddał hołd nayspodannieszy. — O godzinie 8mej w wieczór, zebrani Jenerałowie, urzędnicy wojskowi i cywilni, obywatele i liczne grono dam, czekały na przybycie Cesarza. O godzinie 9 N. Pan, spotkany przez obywatelstwo, wszedł do sali przy nayszywieszej radości wszystkich przytomnych; muzyka i chór wokalny zaczęły zaraz kantatę, a N. Pan, po naysłaskaweszm przywitaniu licznego zgromadzenia, otworzył bal tańcem i sz do godziny pierwszej, przy powezechney radości i naysłaskaweszm ukontentowaniu Monarchy, przeciagnęły się tańce. Po czém nastąpiła wielka, w kilku salach przygotowana, wieczera, którą N. Pan naysłaskawiesz raczył obezrzeć, i całe zgromadzenie pożegnać.

Temi dniami przybyli do naszego miasta: *JW. Hrabia Rumanów* Kanclerz Państwa i Prezes Rady Państwa; *JW. Hrabia Koczubey*, aktualny tajny Konsyliarz, Prezes departamentu praw Rady Państwa; *JW. Arakoziew* Prezes departamentu wojennego Rady Państwa; *JW. Bałaszów* Minister Policyi, Jenerał Leytnant; *JW. Czyczagów* Admirał, i *JW. Szyszków* Wice-Admirał & Sekretarz Państwa.

Professor akademii *Wileńskiej X. Golański* (Pilar z prowincyi *Polskiej* tego zgromadzenia) zaszczycony został ordatem *S. Amey* zgigey klasy.

Jenerał Major *Baumgarten*, został Gubernatorem prowincyi *Tarnopolskiej*.

Z Sieniawy (w Gallicyi) d. 12 Maja.

Pebył *JO. Xięcia Adama Czartoryskiego* Cez. Król. Feldmarzałka w tych dobrach,

Iest prawdziwem dobrodzieństwem dla cierpiącej ludzkości. Ponieważ poddani dla miernych żniw przeszłorocznych nie mogli sobie żadnego zachować zapasu, przeto rozkazał Xiążę Jagomość przesłać 8000 korcy różnego zboża zakupić, i nasłonić niemi szpichlerze dobrawoich. Wielkie te zapasy przeznaczone są jednie na żywność dla poddanych, i na wsparcie ich w czasach siewy. Od 6 tygodni są już te szpichlerze otworem, do których włościanie ciągną gromadami, jak gdyby na miocy odpuścowskie. Przychodzi ich do każdego szpichlerza po 200 do 300 na dzień, gdzie każdy bierze żywność dla siebie i dla bydła; gdyby nie to dobrodzieństwo, włościanie byłiby wystawieni na nader dotkliwszy niedostatek. Lecz nie tu kres szafowanych przez wspaniałego i ludzkiego Xięcia dobrodzieństw. Po wszystkich folwarkach gotują najszywniejszą zupę Rumfordką, i nasyciają nią codziennie 200 do 300 ludzi, nie zważając bynajmniej na to, czyli ci ludzie są poddanemi z własnych dóbr Xiążęcych, lub też z obcych. Wspaniała i dobroczynna familia Xiążęca udając się pomiędzy tych biednych ludzi, wzywa ich dobroliwie i uprzejmie do używania podawanego im zasiłku.

Z Wiednia 8 Maja.

W wyższych Węgrzech na *Karpatach* ma się zebrać 20,000 piechoty i jazdy.

Zapewniają, iż officer ze sztabu głównego wyleciał dnia 16 do Siedmiogrodu z rozkazem wzmocnienia kordonu 6ciu pułkami.

Wojsko po różnych miejscach Monarchii naszej rozłożone zbiera się teraz, a rząd trudni się opatrzeniem magazynów. — Stanął z Bawaryją układ, mocą którego Bawaryja dostawi pewną liczbę bydła dla wojska w Gallicji.

Wyznaczył Cesarz dwumiesięczną płacę officerom bez różnicy stopnia w pułkach stojących nad granicami, i nadto, każdemu officerowi kazał dać po koniu wierzchowym, albo, który go ma, pieniądze. Każdy zaś

koń dla officerów z piechoty oszacowany od 250 do 300 Rynskich w walucie Wiedeńskiej, a konie dla officerów z jazdy, wyliczone osobno. Rozdawać także rząd każde żołniercom za bardzo niską cenę wino i leguminy.

Według ustawy Cesarza jako Króla Węgierskiego pod d. 21 Kwietnia, Sejm Węgierski ukończy się dnia 12 b. m. Król Węgierski przyjął ofiarę od Stanów Węgierskich miliona korcy pszenicy, a półtora miliona korcy owsa, pod warunkiem, że połowa tej ofiary będzie zapłacona natychmiast bilotami umarszałkowemi, a druga połowa przy końcu tego roku.

Cena mięsa i chleba ciągle wysoka, która nie tak się jeszcze prędko odmieni.

Umart w Gratz Jenerał *Zehenter*, nieodstępny towarzysz podróży, i dawniejszych wojen Cesarza *Józefa II.*

W głębi Austrii, szczególnież zaś w *Styryi*, kraju tak urodzajnym i szczęśliwym, małym przeszło 360,000 mieszkańców, język Słowiański nader jest użyteczny, potrzebny, a często wcale obyć się bez niego nie można. Stany przeto *Styryi* za zezwoleniem Cesarza opatrzyły w *Gratz* osobną katedrę języka Słowiańskiego.

Przeszły niedzieli *Fizycy Männer* i *Kraskowitz* wznieśli się balonem na powietrze po raz czwarty w obecności mnogiego ludu, co im się pomyślnie udało. *P. Kraskowitz* wzniósł się z *Prateru*, a spuścił się w *Walkersdorf.*

Zegarmistrz *Degen* poleciał niedawno do *Paryża*, gdzie wznieśli się na powietrze w swojej machinie ekrzydlastej.

Od granic Austrii 4 Maja.

Piszą z *Litwy*, iż wielu chłopów robi około warowni *Pskowa* i *Smoleńska*, zaniedbanych po ostatniej wojnie. Jak najszybciej także zwożą do nich żywność i potrzeby wojenne. Część wojska Rosyjskiego zebrała się nad *Dźwinią* i *Prypecią*. Jeden korpus stoi pod *Stonimem*, drugi pod *Tarnopolem*, a trzeci pod *Kijowem*; ten składa się po większej

części z nieregularnego wojska przybyłego z Multan. Powezachnie zaś słycać, że te korpasy liche konie mają.

Z Berlina 19 Maia.

Wczoray rano przesiadał tedy bez zatrzymania się Marszałek Xiąże Treviso (*Mortier*), i puścił się przez Kistryn w dalszą drogę.

Dnia 9 b. m. Jenerał i Adjutant Cesarza Francuzów Hrabia *Narbonne*, który Królowi naszymu oddał własnoręczny list tegoż Cesarza, wylechał stąd po trzytygodniowym zabawieniu, udawszy się przez Kistryn.

Z Wrocławia 13 Maia.

Przybył tu wczoray z *Wartenburga* Xiąże Oranii.

Nadzwyczajny dodatek do dzisiejszey gazety zawiera patryotyczne wezwanie wszystkich posiadaczów włości, a szczerzej mającniejszych, aby w terażniejszych okolicznościach zaradzali, ile to bydź może, niedostatkowi żywności. Rzecz tę ułożył członek Śląskiego towarzystwa kunsztów králowych. W odezwie swoiey radzi, ażeby zamiast sadzenia całych kartofli, oczka tylko czyli kły sadzono, a mięsistość kartoflianą świeżą lub suszoną na pokarm obracano; tym sposobem na 1000 korcach zyskać można 700 korcy. Ubóstwo za stosowną nagrodę podjęłoby się tej roboty.

Z Szwajcaryi 1 Maia.

Gazeta w *St Gallen* wychodząca pisze, iakoby z *Galais* doniesiono o przybyciu do *Douvres* (w Anglii) gońca Francuzkiego.

Z Neapolu 25 Kwietnia.

Wczoray oglądał nasz Król *Joachim* wojsko, przeznaczone w drogę do Wielkiego Wojska Cesarza Francuzów. Technie one iak najlepszym duchem, a składa się z najpiękniejszey młodzieży. Lubo dzień był niepogodny, długo atoli Król rozmawiał z officerami i żołnierzami. Gdy wieść gruchnęła, iż po tém obeyrzeniu ruszą wkrótce pułki, które będą miały zaszczyt należenia do wojsk Francuzkich, wezwanych do ustalenia przeznaczeń

stosłego ładu, bataliony rozumiające, że pozostaną w Królestwie, prosily iak za łaskę, aby pociągnęły z braćmi swoimi oręża dla walczenia obok nayspierwszych w świecie żołnierzy.

— Dnia 27. —

Wczoray o wpół do 8mej wieczorem wylechał Król do *Paryża*, z iednym tylko Kapitanem z gwadyi swoiey. Zapowniała, iż Król wraz z Królową, która jest teraz zupełnie zdrowa, do nas powróci.

(*Wiadomo już, że zjechał N. Król Neapolitański do Paryża, a nawet ztamtąd już do Niemiec wylechał.*)

Z Sztokolmu 24 Kwietnia

Wszystkich officerów morskich pensyjonowanych, i nie służących na okrętach kupieckich wezwano, aby podali swe nazwiska i stopnie do głównego bióra morskiego, i czekali na dalsze rozkazy.

Obrady Seymu, który się szczerzej stosownym rozłożeniem podatków (milion talarów więcej dochodu przynieść mających) i nową konstytucyą trudnić będzie, rozpoczyna się po odbytych zwykłych obrzędach, iako to: złożeniu przysięgi przez mówców, pełnomocnictw etc. Nie wątpią tu, iż Stan szlachecki ochoczo wszelkie ofiary z siebie uczyni. Wszystkie inne Stany tymże ożywione są duchem. Nawet Stan chłopski, który w r. 1809 tyle okazywał oporu, po oddaleniu z grona iego dwóch głów niespokojnych dowiodł, iak dobrze myśli.

Oto jest mowa, którą miał Król do Stanów Królestwa przy rozpoczęciu Seymu w Orebrowie:

„Panowie i dobrzy Szwedowie wszystkich Stanów! Wielkie interessa oyczyzny skłoniły mię znowu do zwołania was, dla osiągnięcia waszego światła i rady, przed czasem oznaczonym na wasze obrady. Od czasu, iakście się ostatnią razą około moiego tronu zbrali, różne środki przez was uchwalone, a od których pomyslnieść i bezpieczeństwo królestwa zawiely, zyskały upoważnienie

nie od doświadczenia, które im winny szacunek nadało. Gdy udziałem jest ludzi, aby, pomimo największej gorliwości około ich dobra, byli wystawionemi na mylenie się w wyborze sposobów zdolnych je zarządzić, powinniśmy, ja i wy, być spokojnemi pomysławszy, iż możemy w samczas zapobiedz nieprzyzwoitościom, jakie nam doświadczenie wskazać może w zaprowadzonej konstytucyi, nieprzyzwoitościom, których trwanie mogłoby pociągnąć za sobą najgorsze skutki dla wewnętrznej administracji Królestwa. W projektach popraw, jakie wam będą podane, uznacie znowu niewątpliw, Panowie i dobrzy Szwedzi, służną ufność, którą zawsze miałem, i zawsze mieć będę w dobrych waszych ku mnie i dobru królewemu chęciach. Zwołałem was w chwili, kiedy wielkie i ważne wypadki zewnątrz oyczyzny zdały się nową burzą zagrażać Europę. Szwecya przez swoje położenie może się wszystkiego dobrego spodziewać przy jedności umysłów, męstwa i spokojności wewnętrznej, a wszystko utracić, przy domowej niezgodzie i nierozsądnej obawie. Jedność panująca między mną a wami, chwalebny oręż syna meiego (Xięcia byłego *Ponte-Corvo*), odwaga bitney młodzieży naszej, energia ludu Szwedzkiego są rękocmią nienaruszalności praw waszych, i zapewnieniem wolności, nadającej tyle świetności narodowi naszemu. Szanowny przykład niewzruszonego zaufania między Królem a ludem iego, tudzież spokojne ale energiczne uchwały przekonają wśród politycznej burzy wszystkie mocarstwa Europejskie, że nie same tylko morze oblewające brzegi Szwecyi broni ley niepodległości. — W tak stanowiącej ku zapewnieniu dobra powszechnego chwili, i kiedy obce podstępny starały się wniwecz obrócić moje i wasze w tym celu usiłowania, musiałem pracować nad usunięciem wszystkiego, coby mogło mieć wpływ na wasze obrady, i wolność ściesniać. Rozmaite przyczyny utwierdziły mnie w postanowieniu prze-

niesienia Seymu tu (do *Orebro*), który miał być w *Sztokolmie*. Prawda, że po zaburzeniu i rozruchach, które mię przed dwoma blisko laty do tegoż kroku przywiodły, nastał niewzruszony porządek za pomocą wierności i poświęcenia się okazanych Królowi i prawu przez szanownych mieszkańców *Sztokolmu*. Przekonany atoli jestem, iż każdy człowiek wolny od przesądów, niezastanawiając się nawet nad obecnymi okolicznościami, uzna pobudki koniecznego przeniesienia seymu, i poczyta je za stosowne do celu, jaki sobie zamierzyć należy, a którym jest spokójność i czynność w obradach Stanów. Do was teraz, Panowie i dobrzy Szwedowie, należy usprawiedliwić moje oczekiwanie, zagrozić trudy temu Xiążęciu, (Następcy tronu) równie od serca jak od tronu meiego oddzielnemu, który długo zarządzał Królestwem, gdy chwielejąc się zdrowie moje nie dozwoliło mi trudzić się publicznemi sprawami. Xiążę ten, który wówczas umiał dzielną i czynną prawicą przywrócić wewnątrz porządek, uspokoić obłąkane umysły, ocucić ducha narodowego prawie uspiętego, nadać życie i ruch publicznym w kraju ustanowieniom, zaszczeplić w sercu obywatelów ufność; który mi oddał lud ukontentowany, i w stanie szanownym, Xiążę ten, który tyle ma gorliwości o mój honor, ile o honor oyczyzny, a razem i swój utrzymać umie, wkłada na was i mnie święty obowiązek, abysmy ślachetnych nadziei iego nie zawiedli, nauczyli się wzorem iego czynić ofiary, tudzież zachować tę spokojność i stałość umysłu, które lekce ważą wszelkiemi niebezpieczeństwami. — Panowie i dobrzy Szwedowie! Po uczuciach, jakich w tej chwili uroczystej doznaję, sądzę o waszych. Powodować wami będzie gorliwość o oyczyznę, która w sprawowaniu interesów zawsze Monarsze waszemu aż do sądziwości iego towarzyszyła, tak w czasie pokoju, jak wśród burzy wojennej. Okazacie się godnymi drogiego daru, jaki wam da-

za Opatrzność w osobie znakomitego, a obok mnie stojącego Xiążęcia. Poydziecie iego terem, i głosu iego słuchać będziecie, bo szczęśliwość i wolność waszą ma iedynie na celu. Oddalicie od siebie samolubowe namiętności, podlegauia ducha stronnictwa, które są niezgodne z powszechném dobrem Królestwa. Ograniczycie ambycyją i usiłowania wasze stałem postanowieniem: *Żyć lub umrzeć Dobremi Szwedami*. Przy takim iedynie postanowieniu moim Szwecyja, wspierana mężstwem synów swoich, i ożywiana chwalebniemi przykładami Syna moiego, spoglądać spokojnie z wierzchołka skał swoich na burzę, iaka się za tey granicami zerwie, i patrzeć z radością na panującą w niey wewnątrz szczęśliwość i wolność. — Oby ta szacowna korzyść była końcem prac naszych! Lud Szwedzki ma oczy na mnie i na was zwrócone. Nie należy go zawodzić w sprawiedliwych iego nadziejach, iakie powziął od Króla, który dla dobra oyczyzny! nie wahał się zrzec przylemności życia spokojnego i opuścić port, do którego się dostał po długich i przykrych trudach. To życzenie, które uroczyście przed wami ogłaszam, i w którém zawiera się niewzruszone postanowienie moje utrzymania wspólnie z Synem moim, pomimo zagrażających nas zewnątrz niebezpieczeństw, i trudności, iakie mamy do pokonania wewnątrz, utrzymania mówię wolności i niepodległości tego Królestwa, wkłada również i na was dobry Szwedowie obowiązek przyłożenia się do tego gorliwie i iednomyślnie, a oraz wkłada na was wieczną odpowiedzialność, iezli nie poydziecie za tém, co wam nakazuje honor imienia Szwedzkiego, pamięć na przodków waszych, wolność dlatek waszych, i przykład Króla waszego. — Zapewniam was wszystkich i każdego w szczególności, Panowie i dobrzy Szwedowie, o moiey łasce Królewskiej. „

Z Kopenhagi 12 Maia.

Ogłoszono tu urządzenia Króla naszego względem rozdawania drzewa, chleba i mię-

sa w tutejszey stolicy, które dowodzą dobroczynney troskliwości Monarchy.

Roku przeszłego zaślubiło się w krajach Duńskich 22,839 par, urodziło się 75,662 dzieci, a 62,338 osób umarło.

Dnia 1 b. m. wyrzano ze *Skagen* okręt Admiralski Angielski, 3 okręty liniowe i bryga wchodzące na *Kategat*.

Rząd Angielski kazał rozrzucić w Norwegii odezwę pobudzającą Norwegianów do ogłoszenia się niepodległemi względem Danii. Ale poczciwi i waleczni Norwegianie odzucili z najwyższą wzdumą tę odezwę. — Wojsko nasze w tym kraju zgromadziło się przy *Christyianii*.

Rozmaite Wiadomości.

Podług gazety Prezburskiej, poymano kilkanaście osób w Litwie za gadanie, które się niepodobało rządowi Rosyjskiemu.

Dnia 9 b. m. przybył do Pragi z *Wiednia* Hrabia *Gottorff*, i tegoż dnia wyleciał ztamtąd do *Herrenhuth*, gdzie nieco dłużej zabawi. Ma tylko z sobą iednego towarzysza podróży.

D. 26 Kwietnia, Pani *Blanchard* odbyła w *Turynie* napowietrzną podróż. Pierwszy raz to miasto podobny miała widok. Spuściła się szczęśliwie o półosmey mili ztamtąd w *Ceretto* w departamencie *Marsengo*.

Kupiec w *Paryżu* przy ulicy *Barbette* Nro 3 nazwiskiem *Vignier* podał do dzienników doniesienie, aby, ktoby wiedział, gdzie jest *Johan Diedric Mark* zrodzony w *Szokolmie* d. 1 Lutego r. 1786, na którego spadł kilkamilionowy majątek, rzączył tegoż kupca uwiadomić. Młodzieniec ten był w służbie Angielskiej; roku 1806 dostał się w niewolę przy *Longwy*; robił w *Charleville* r. 1809 w rękodzielni płocien, a co się potem z nim stało, niewiadomo.

Podług ukazu Cesarza Rosyjskiego, Rosyianie nieobecni w kraju zapłacą podwójny podatek wojenny.

Dyrekcya Jeneralna Loteryi Kraiowych

Podaje do powszechney wiadomości, iż ciągnięcie 5te Klasy 7mej Loteryi od dnia 29 b. m. to jest w Piątek i dni następne, wyjąwszy święta, aż do zupełnego teyże Klasy ukończenia, zawsze od godziny 8mej rano w domu Dyrekcyi loteryyney odbywać się zacznie. — Losow do teyże Klasy aż do ostatniego terminu otwarcia ciągnięcia dostanie na Kantorze Jeneralnym. — W *Warszawie* d. 25 Maja. *Kochanowski D. L. Zembrzusi Sokr.*

Ministerium Sprawiedliwości

Podaje do wiadomości publiczney, iż Trybunał cywilny Iwszey Instancyi Departamentu Warszawskiego na powództwo JP. Maryanny z Jaworalckich *Lnińskiej* żądającej ogłoszenia nieprzytomności iey męża Onufrego *Lnińskiego*, nakazał wyrokiem swoim na dniu 21 Marca r. b. wydanym, stosownie do art: 116 Kodexu *Napoleona* delegowanemu w tey mierze Ur: *Poniatowskiemu* Sędziemu tegoż Trybunału dalsze dochodzenie czasu, i powodów oddalenia się tegoż JP. Onufrego *Lnińskiego*, oraz i wyszukanie dowodów względem rzeczywistey tego nieprzytomności.

Powtóre, iż Trybunał cywilny Iwszey Instancyi Depart: *Poznańskiego* na powództwo

Sukcesorów zmarłego *JX. Jakuba Klimackiego* Probaszcza *Dachowskiego*, żądających ogłoszenia nieprzytomności współnależnika *Karola Klimackiego* z pobytu niewiadomego, nakazał wyrokiem swoim na dniu 21 Marca r. b. wydanym, stosownie do artyk: 116 Kodexu *Napoleona* delegowanemu w tey mierze Ur: *Czaplickiemu* Assessorowi tegoż Trybunału, dalsze dochodzenie czasu i powodów oddalenia się tegoż *Karola Klimackiego*, oraz i wystuchania dowodów względem rzeczywistey tego nieprzytomności.

Potrzenie, iż Trybunał Cyw: Iwszey Instancyi Depart: *Płockiego*, na powództwo *Kunegundy z Modrzyńskich Toruńskiej* i JP. *Teresy z Pogodzińskich Sawidzkiej*, żądających ogłoszenia nieprzytomności swych mężów, *Michała Toruńskiego* i *Jana Sawidzkiego* z zamieszkanis niewiadomych, nakazał wyrokiem swym pierwszym na dniu 15, a drugim na dniu 21 Kwietnia r. b. wydanym, stosownie do art: 116 Kodexu *Napoleona* delegowanym w tey mierze Ur: *Dziadzińskiemu* Assessorowi, i JP. *Jozefowiczowi* Aplikantowi przy tymże Trybunale dochodzenie czasu i powodów oddalenia się rzeczonych *Michała Toruńskiego*, i *Jana Sawidzkiego*, oraz i wystuchanie dowodów względem rzeczywistey ich nieprzytomności. — Dan w *Warszawie* d. 5 Maja 1812.

Obwieszczenia.

W skutek Reakryptu JW. Dyrektora Administracyi Woyskowej z dnia 21 b. m. N. 5954/1604 w Wydziale Szpitalow oznaczonego, odbywać się będzie w dniu 5 miesiąca Czerwca b. r. rano od godziny 9 do 12tej w Bliźnie moim w Ryнку Nowego miasta w pałacu Chodkiewiczow N. 323 publiczna Licytacya na dostawę:

2000 Płaszczey Szkieletnych do Magazyon głównego Szpitalow tu na Solcu sytuowanego; wzywam zatem osoby chcące się podjąć tego Liwerunku, aby w oznaczonym terminie i miejscu stawili się, z tym oświadczeniem, iż każdodziennie począwszy od dnia 24 Maja, b. r. w Bliźnie moim kondycie tego Liwerunku niemniej modela widzieć, a następnie Deklaracye swe do Protokolu podać mogą. Ostrzegam jednak, iż niht do Licytacyi przypuszczonym nie zostaną, kteby wprzody nie złożyli kaucyi przyzwoitey. *Warszawa* 23 Maja 1812 roku.
Ordynator Okręgu i. *Wojska*, *W. Fiszer.*

Trybunał I. Instancyi Departamentu Warszawskiego czyni wiadomo niniejszém, iż gdy *Kazimierz Rosokiewicz*, jako sroż przy pałacu JW. Chodkiewiczow zoficiacy, uszedł z tego świata, przeto po wysłuchaniu wnioskow Urzędu publicznego, wzywa cieterazém tegoż *Rosokiewicza* Sukcesorow pozostałych, iżby legitymowala swą naysiedley w dniu ostatnim Grudnia r. b. w Trybunale swym złożyli, co gdy uktucznia, pozostalość z niektórych rachow: xsp: złożona, ewentrze wydana zostani, w przeci tym bowiem razie, wspomnianą pozostalość, stosownie do Art: 770 Kodexu Cywilnego, na wniosek Prokuratora Krolewskiego skarbowi publicznemu przyznana zostanie. W *Warszawie* dnia 13 Marca 1812.

Swieszewki, Sędzia Prezydncy.

DOD: DR.

GAZETY KORRESPONDENTA

Z WARSZAWY DNIA 26go MAJA ROKU 1810 W SOBOTĘ.

Wypis listu z Puław.

» Mieszkanie JO. Xiążąt *Czartoryskich Puław*, zaszczycone było na dniu 16tym bieżącego miesiąca bytnością Najjaśniejszego Pana, Królowey i Królowney Ichmościów. Królestwo Ichmość otoczeni pięknym Szwadronem Pułku jazdy dowodztwa Pułkownika *Ryszczewskiego*, stanęli w *Puławach* o godzinie w pół do 3ciey z południa i znaleźli przed wchodami Pałacu Xięstwa Imść *Czartoryskich*, tudzież czekających na siebie Obywateli cywilnego i wojskowego stanu. Z żywym przejęciem witało gospodarstwo szczerze pożądanego Pana, przyjęte od całego Rodu Królewskiego z najlaskawszą uprzejmością; Król Jegomości podał rękę Xiężnie *Czartoryskiej*, Xiężce Najjaśniejszey Pani, a JW. *Keki Koniuszy Karonny* Królownie *Jeymości*; po krótkim z drogi przebraniu się, Xięstwo Ichmość przywołani byli do Gabinetu Królewskiego. Wyszędł potym Najjaśniejszy Pan, Królowa i Królowna *Jeymość* na salę złotą zwaną, gdzie zgromadzone osoby Królestwu Ichmość przedstawione były przez W. Szambelana *Zaboklickiego*. Oprowadzali potym Xięstwo Imść Najjaśniejsze Królestwo po całym prawie ogrodzie, którego rozkład, piękność, i utrzymanie znalazło approbacją znawców równie wysokich, iak doskonałych. Królestwo Ichmość zatrzymali się długo w *Świątyni Sybilli*; złożone w niej pamiątki Królów i Bohatyrów naszych, żywo obchodziły Monarchę, który nim go nam ieszcze Nieba dały za Pana, z młodych lat, nie przestawał tkliwie dzielić wszystkim naszym kolei, cierpiał się niestety krótkim powodem, cierpiał nad klęskami, a dziś obiąwszy Berło nad ludem odważnym i dobrym w utwierdzeniu łobów jego z uszczerbkiem nawet zdrowia, nieprzeżłacie łożyc i prac i łarań swoich.— Około godziny 7mej powró-

cili Królestwo Ichmość na pokoje, gdzie rozmawiały ielzcze łaskawie z przytomnemi Obywatelami, udali się na obiad do Apartamentów swoich, nastąpił potym w Pałacu obiad na 60 osób dla Dworu Jego Królewskiej Mości, i zgromadzonych gości; spełniano zdrowie Najjaśniejszego Pana, Królowey *Jeymości* i Królowney z wylewem serc szczerze przywiązanych; nasziutrz Najjaśniejsi Królestwo słuchali mszy w kaplicy Pałacowey, po której *Gospodarstwo* dziękowało Królestwu za cześć wyrządzoną sobie. Królestwo Ichmość z uczuciem największey dobroci, żegnali zasłużonego i tak sprawiedliwie powłzechnie ukochanego i szanowanego Obywatela, Xięcia *Jegomości Czartoryskiego i godną jego Małżonkę*. Królestwo Ichmość wstąpili do nowego Kościoła nad *Wisłą*, po czym przeprowadzeni od Xięstwa Ichmość, na drugą przeprowadzili się łironę. Najjaśniejszy Pan, Dworzani Xięcia i służbę domową czyniących, wspaniale udarować raczył. Przygotowane na przyjęcie Najjaśniejszego Pana festyny, dla nierzetelnego doniesienia, iż Królestwo Ichmość kilka tylko godzin zatrzymać się mieli w *Puławach*, wstrzymanemi zostały; lecz tkliszmami były nad wszelikie okazałości, ta radość, to przywiązanie, które z widzenia Króla swego malowały się na twarzach wszystkich, i ta dobroć i łaskawość, którą politrzegali wierni podani w każdym wyrazie ulubionego Monarchy, Królowey i Królowney *Jeymości*.

JO. Xiężce *Adam Czartoryski*, dawniey Generał *Ziem Podolskich*, a potym *Feldmarszałek Cesarza Austrii*, opuściwszy ulubione mieszkanie swoje *Puław*, które sprawiedliwie *Atenami Nadwiślańskimi* nazwać można, przybył wraz z małżonką swoją dnia 23 b. m. do tuteyszey stolicy. Wyjechała na przywi-

Józefem Prądmowskim Sędzią przysięgiącym Sądu Kryminalnego Departamentów Warszawskiego i Kaskiego tudzież Wielmożnym Stanisławem Sępczyńskim Pozwanymi z drugiej strony, w Warszawie dnia siedmiu następnego miesiąca Lutego roku bieżącego zapadłoby i do wypuszczenia w trzechnotną dzierżawę Dóbr Zalesia, Bikowka wraz z całym Legocim od dnia Świętego Jana roku teraz: podpisanego Pisarza Aktowego zpoważniającego; uwiadomienia przesyłaną publiczność; iż wyżej wspomniane dobra Zalesie, Bikowek i miłyna Legocim JW. Felixa Swiżalskiego Dziedziczne w Powiecie Czerkiskim Departa: Warsza: od ćwierci miłi od miłsta Groyca położone, w trzechnotną dzierżawę, od S. Janar. b. polepszyły w dniu 15 miesiąca Czerwca r. b. w miesiącu Górze w domu Pani Maryianny Deilitz przez publiczną Licytacyą wypuszczone zostają. Zyczący sobie rzeczonożo zadzierżawienia na powyższym terminie stawili się wiaci, gdzie też Dobra naywięcej dających w 3 letnie zadzierżawienie oddawali będą. Anszlag intryty i warunki Licytacyi wspomnianych Dóbr: Zalesia, Bikowka, i miłyna Legocim zwanego, w każdym czasie w Kaucallaryi Pisarza Aktowego przejrzanemi być mogą. Dań w Czerku dnia 14 Maja 1812 roku.

Jan Pemiian Ofstromęki, Pisarz Aktowy Powiatu Czerkiskiego.

Dobra Czaplinsk i Czarnylas tudzież Kielbaska i Obrab, w Powiecie Czerkiskim Departamencie Warsza: leżące z wszelkimi przyległościami, (wyjąwszy wieś Sulawice i Dobiesz) za Wyrokiem Trybunału Cywilnego Departa: Warsza: na dniu 5 miesiąca Maja r. b. pomimo Appellacyi i Oppozycyi zapadłego w 3 letnią dzierżawę, więcej dającym na rzecz W. Grothe de Bukow wypuszczone będą. Termin Licytacyi przed W. Teodorem Czempifiskim Pisarzem Aktowym Departa: Warszawskiego, w Warszawie w Rynku Starego Miasta, pod Nrem 68 mieszkającego na dzień 15 Czerwca r. b. wyznacza się, u którego kondycyje dzierżawy każdego czasu są do przejrzenia, a na gruncie o stałe Dóbr zainformować się można.

Listy Gończe.

Sąd Podsejdkowski Kryminalny Obwodu Warszawskiego, wzywa niniejszém wszystkie Szanowne władze tak Cywilne jak Woytkowe iako też Dominicia i prywatne osoby, ażebr na Maryiannę, Moraczewską, właściwie Wiśniowską, lat około 26 mającą, będącą wroštu małego, postaci otyłej, twarzy okrągłej, piegawatej nieco drobney, włosów i brwi czarnych, oczow siwych dużych, nosa małego, biedy szerokiej, mówiącą po Polsku i nieco po Niemiecku o liczne kradzieże obwinioną, z więsienią Domem Kary i Poprawy zwanego na dniu 18tym Maja r. b. zbiegłą, przy nieciecze swojej, suknią płocenią szarą, pomarańczowo farbowaną, chustkę na szyi białą muslinową, głowę przykrytą chustką pomarańczowo farbowaną w kwiaty, pańczochy białe ledubne stare, i trzewiki czarne na sobie mającą, baczne miały oko, i też zbiegłą nięłą Sądowi rekwirowanemu dostawić raczyli. W Warszawie dnia 20 Maja 1812 r.

W imieniu N. Frederyka Augusta Krola Sakkiego Xiążęcia Warszawskiego, &c. &c. Sąd poprawczy Obwodu Sandomirskiego Departa: Radomskiego, niniejszém z uprzejmością wzywa wszystkie władze Woytkowe i Cywilne, by następnym trzech aresztowanych łakwizytow z tutejszych więsien w czasie czynienia rewizyi przez gwałtowne przy otwieraniu drzwi na straż usterzenie po północy z dnia 9 na 10 miesiąca i r. b. zbiegłych to jest Tomasza Ciesielkiego, inaczey Badyka, Michała Karca o kradzież i Leona Wrześniaka o ciężkie skaleczenie obwinionych śledzić, dostrzeżonych chwycić i do Sądu wzywającego pod zwykłą frazą dostawić raczyli.

Iszy jest rodem z miasteczka Sieciechowa Ptu Kozienickiego Depart: Radomskiego, ma lat 29 katolik, bezżenny, wzrostu wysokiego, w sobie mądry, pieszczty, twarzy okrągłej polney, oczow małych czarnych, brwi i włosów takich samych, nosa płaskiego, lubi bardzo gorzałkę, tytuń i tabakę; ma krewnych w Sieciechowcie, z młodzieci parobkował, pőeniey był w wyroku Austriackim, a gdy z takowego uszedł, utrzymywał się z slixi i tanego zarobku, uciekł w kaydanach i w aresztackiey odzieży, a w bitach swoich.

2gi jest rodem z wsi Janowic gminy Wierzbontowice Powiatu Opatowskiego Departamentu Radomskiego, lat ma 25, bezżenny, katolik, wzrostu średniego, włosow blond, oczow niebieskich, twarzy pociągłej, nosa miernego, mało zaraka, w Pele Opatowskim, w wsi Zwoli gdzie ma krewnych i w wsi Bukowie gminie Kunow służywał za parobka, uciekł w kaydanach i w odzieży swojej, iako to: w kożuchu, sukmanie białey, spodniach zgrzebnych, czapce z baraskiem czarnym, z wierzchem sukienym zielonym i w botach na podkawkach.

Ostatni jest rodem z wsi Jelny Ptu i Deptu tychże samych, z których pierwszy; ma lat 20, katolik, bezżenny, parobek, wzrostu średniego, twarzy okrągłej, nosa dużego, oczow siwych panurych, włosów czarnych, uciekł także w kaydanach i odzieży swojej, iako to: w kamizeli sukieney beurey, kaptanie niebieskim, spodniach płoceniach, czapce z czarnym baranem i wierzchem zielonym, i w botach złotych. Pierwsi dway są nader publiczności szkodliwi, ile bardziej już nawykli kradąć; osobliwie pierwszy wiele i znacznych kradzieży dopuścił się, a drugi już był za kradzież karany. Sandomierz dnia 11 Maja 1812.

Godlewski.

Doniesienia.

Niżej podpisana otrzymałszy pozwolenie JW. Prezesa Rady Stanu i Ministrów, Dyrektora Edukacyi narodowej trzymania na pensyi młodzieży uczęszczającej do Liceum donosi o tém P. Publiczności, zaręczając, iż potwierzone ley dzieci utrzymywane będą iak najlepley, przy dokrmytu ley, i wszelkich wygodach. Guwerner zpowiadać ie będzie do Liceum, powtarzać z niemi nauki w domu, chodząc z niemi na spacer, i wszelki bezdziej miał dozór. Niżej podpisana umięjąc doskonale po Francuzku, po Niemiecku, i po Włosku, młodzież więc przez gręfto rozmowy domowe, informowała miła sposobność uczenia się z i twością zagranicznych językow. Ktoby sobie życzył powziąć lepszą Informacyą o tej Pensyi, może się udać do W. Łusze, Rektora Liceum Warszawskiego. Pomieszkanie moje jest na regu ulicy Trębackiey pod Nrem 52.

Helena z Ryczew Naiguln.

Losy Sub-Nro. 683, 1734 i 4661 na stą Kliszę 7mej Loteryi Warszawskiej, gdy zaginęły, przeto wygrane, które na te Losy wypadną, tylko znanemu właścicielowi wypłacone będą. W Warszawie dnia 24 Maja 1812.

H. Petiskus.